

Svenska folkpartiet i Finland bortom språkfrågan

En beskrivande idéanalys av de värderingsmässiga skiljelinjerna inom SFP

Av: Martin Hansen

Handledare: Ann-Cathrine Jungar
Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper
Kandidatuppsats 15 hp
Statsvetenskap | höstterminen 2017
Europaprogrammet
10436 ord

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Abstract

Svenska folkpartiet i Finland bortom språkfrågan – En beskrivande idéanalys av den värderingsmässiga skillnaden i SFP:s motionsverksamhet mellan 2009 – 2017 – Martin Hansen, Södertörn.

The Swedish People's Party have for over one hundred years functioned as a political tool for the liberals and center-right of the Swedish-speaking minority of Finland. As a party the SPP stands out in comparison to most other European minority parties as not working for regional self-governance or independence, but instead wanting to uphold constitutional language and service rights. The SPP was a part of every coalition government in Finland from 1979 to 2015 and has held multiple ministerial posts despite only having approximately 5% of the votes.

The aim of this essay has been to examine the variance in the value based political issues in the SPP to see if there is a divergence on a liberal/conservative divide within the party.

With a theoretical framework based on the GAL-TAN political scale, a socially based dimension of measuring party positions, I have operationalized a liberal and conservative stance to Weberian ideal types, and by first e-mail interviewing party representatives to build a frame of issues to investigate, I have then performed an idea based content analysis by examining motions from 2009 to 2017.

The results show that, even though there are a divergence between some of the proposals themselves, and in some cases, between the official party line as described in the party program, the differences are too insignificant to draw conclusions from. The conflict between the motions speaking for and against nuclear power stands out as being very even, while the motions concerning Finland joining NATO stands out as being fully for.

Keywords: Svenska folkpartiet i Finland, Swedish People's Party, GAL-TAN, value politics, value liberalism, value conservatism,

Innehållsförteckning

Forskningsproblem, syfte och frågeställning4

Bakgrund6

Teori8

Metod.14

Analys26

Referenser32

Forskningsproblem, syfte och frågeställning

I en mätning som Svenska YLE gjorde inför det finska riksdagsvalet 2015 med hjälp av en principalkomponentanalys gjord av Tom Lillhonga, forskare vid Yrkeshögskolan Novia i Vasa, där alla kandidater delats in i ett fyrfält baserat på en generell vänster/höger-axel och en generell liberal/konservativ-axel efter att ha svarat på sammanlagt tolv frågor, var spridningen av kandidaterna till Svenska folkpartiet (SFP) stor. Det visade sig att man kan finna SFP-kandidater placerade i varje del av fyrfältet, det vill säga representanter för partiet som i mätningen anses vara värdemässigt liberala och konservativa, och de som bedöms vara ekonomiskt mer åt vänster samt mer åt höger (YLE 2015).

Definitionen av vad Svenska folkpartiet är för typ av parti skiljer sig åt i litteraturen. Från svenskt språkparti och liberal-center (Bergqvist et al. 1999;319), till socialliberal (Hlouček & Kopeček 2010;204), etno-regionalistiskt (Arter 2016;54), språkparti (Jansson 1992;80) till ett catch-all-parti för alla svenskspråkiga (McRae, Helander, Luoma 1999;194). Allardt och Pesonen (1967;343) definierade SFP som ett parti vilandes på en borgerlig plattform, men med en stor ideologisk bredd, från radikal liberalism till stark konservatism.

SFP själva kallar sig på sin hemsida för frisinnat och definierar det som ”*Frisinne som i tolerans, liberalism och öppenhet*” (SFP:s hemsida 2017). SFP har rent praktiskt fungerat som en samlingsrörelse för den större delen av den svenskspråkiga befolkningen i Finland under dess cirka hundra år som parti, vilket har gjort att partiet ibland har definierats som ett parti som överensstämmer med den politiska klichén ”högt i tak och brett mellan väggarna” (Djupsund & Carlsson 2005;88).

SFP:s ideologiska hemvist har undersökts ur flera olika perspektiv, i Chapel Hill-undersökningarna som baseras på svar i en expertundersökning kring var partierna står i frågor relaterade till europeisk integration, ideologi, höger-vänsterplacering på den ekonomiska skalan, men även i GAL-TAN-dimensionen (Chapel Hill 2016), och i The Manifesto Project, som med en innehållsanalys studerar partiets valprogram och kartlägger deras hållning på bland annat vänster-högerskalan men även i förhållande till specifika sakfrågor (The Manifesto Project 2017). Båda dessa undersökningar tittar på partiets politiska output-sida, det vill säga den genererade enhetliga politiken partiet använder för att konkurrera med i valsammanhang. I boken Språk och politisk mobilisering presenteras en statistisk mätning av de båda finska språkgruppernas subjektiva ideologiska värdering av de finska partierna, det vill säga en presentation av en uppfattning av partiets politik (Grönlund 2011;75).

Dessa definitioner av SFP som liberalt eller socialliberalt, ihop med dess egen beskrivning och den statsvetenskapliga litteraturens lutning åt att beskriva partiet som liberalt anser jag bör räcka som generell ideologisk definition av partiets enhetliga politik, i och med att ett av politiska partiets

huvudsakliga nyttor är aggregerandet av diverse individers och gruppers intressen. Detta gäller självfallet alla politiska partier baserat på dess väljargrupp och medlemmar, men då SFP konkurrerar på ytterligare en konfliktlinje gentemot resterande finska partier i och med språket, utgör SFP därmed en avvikelse som blir intressant för statsvetenskapen.

Med definitionen av SFP som ett språkparti och fungerande som aggregator för de svenskspråkiga i Finland som bas finns det därmed här fog för att titta på partiets resterande politik för att se om det finns en större oenighet kring denna, något som möjligtvis skulle kunna bero på språkfrågans samlande funktion. Detta ligger därmed till grund för min frågeställning, som är:

Finns det några stora värderingsmässiga skiljelinjer inom Svenska folkpartiet?

Resultaten av det källmaterial som mina samtalsintervjuer har gett har sedan legat till grund för urvalet av de politiska sakfrågor som jag kommer att operationalisera till polära idealtyper för att använda som ett raster gentemot det empiriska materialet som utgörs av SFP:s partidagsmotioner. Med denna operationalisering har jag ämnat att undersöka om man kan uttyda den åsiktsmässiga spännvidd på den postmateriella värderingsskalan som vanligtvis kallas GAL-TAN som både påvisats i media och mina källor har pekat på.

Bakgrund

I denna del kommer jag kortfattat att redogöra för Svenska folkpartiets plats i det finska politiska livet och hur det kommer sig att partiet intagit den starka roll som företrädare av den större delen av de svenskspråkiga och finlandssvenska medborgarna.

Efter att Sverige förlorade Finland till Ryssland efter det Finska krigets slut 1809 blev frågan om språk en skiljelinje i det finska samhället. Först 1863 blev finska ett officiellt språk likställt med svenskan, men Allardt och Starck (1981;200-2) menar att den reella likställningen inte skedde förrän 1902 då grunden lades för språklagstiftningen som uppkom efter 1922, efter Finlands självständighet 1917. Denna förändring lade en press på svenskan som språk och svenskheten i Finland och de, under det sena 1800-talets, nationalistiska rörelserna på både den finska och den svenska sidan av frågan kulminerade på den finlandssvenska sidan i att de två samhällsstrategier som utgjorde de olika strömningar i den finlandssvenska intressesfären, kultursvenskheten och bygdesvenskheten, samlades i en gemensam rörelse.

McRae, Helander och Luoma (1999;196) definierar debatten mellan kultursvenskhet och bygdesvenskhet som skillnaden mellan politiskt arbete för frågan om maktindelning och centralitet på den nationella politiska arenan, och frågan om decentralisering och autonomi till de regioner med stor svenskspråkig befolkning utanför huvudstadsområdet. Allardt och Starck (1981;203) skriver att grundandet av Svenska folkpartiet 1906 kopplade samman dessa två intressen och grupperna som strävat efter dem. Svenskspråkiga jordbrukare och medelklassen samlades nu i samma parti.

Traditionellt har dessa två grupper varit de dominerande inom partiet, men en ideologisk och klassmässig representationell bredd har alltid funnits. Under tidigt 1900-tal stod motsättningen ofta mellan en vänster bestående av radikal- och socialliberala strömningar och en höger, bestående av den konservativa, borgerliga delen (Allardt & Starck 1981:206). Den samtida externa konfliktytan bestod ofta av det så kallat äktfinska, som efter det finska inbördeskrigets slut i större utsträckning arbetade för en förfinskning av samhället, tankeströmningar som i den politiska sfären framförallt påverkade de borgerliga partierna. Allardt och Starck (1981;207-8) menar att detta agerade sammanfogande för den finlandssvenska minoriteten och förenade svenskspråkiga över hela vänster-högerskalan, skapades av ett gemensamt intresse för socialister och det borgerliga Svenska folkpartiet.

Wilhelmsson och Sundberg (2011;90) beskriver finlandssvenskarna som en heterogen grupp och att det endast är språket och det svenska institutionella ramverket som agerar sammanhållande. Trots denna heterogenitet är finlandssvenskarna betydligt mer politiskt likartade i jämförelse med resten av Finland (ibid;109). I nästan hundra år har finlandssvenskarna till tre fjärdedelar röstat på SFP i riksdagsvalen,

något som stämmer ända till idag, samtidigt som väljarstödet för SFP bland finskspråkiga är nästintill noll (Grönlund 2011;71). Karvonen (2014;21) menar att på grund av den socioekonomiska och värderingsmässiga heterogeniteten inom gruppen har SFP följt en moderat linje där de i ekonomiska frågor är närmre högern, men att i frågor om multikulturalism och immigration är de långt mer radikala. Det ideologiska vägvalet i Svenskfinland är delat efter en traditionell vänster-högerskiljelinje där de vänsterinriktade i större utsträckning röstar på andra partier, men det mest populära valet för både den borgerliga, och den generella, finlandssvenska gruppen, är SFP (Grönlund 2011;207).

Historiskt sett var Finlands Socialdemokratiska parti det näst största partiet i Svenskfinland, men detta har enligt Kimmo Grönlund (2011;73) förändrats till fördel för ett mer splittrat partival där de finlandssvenska röster som inte faller till SFP är relativt jämnt fördelat på andra partier. Grönlund (2011;85-86) menar att den fjärdedel av de finlandssvenska väljarna som inte röstar på SFP gör detta av ideologiska skäl, mer vänsterinriktade röstar på något av vänsterpartierna, miljöideologiska röstare röstar på De Gröna, de som är mer högerinställda röstar på konservativa Samlingspartiet, samtidigt som det finns en liten skara moralkonservativa kristna röstare som röstar på Kristdemokraterna, något som blir problematiskt för den ideologiska profileringen av SFP då det inte går att locka till sig dessa väljare med en enhetlig ideologi.

Teori

I denna del kommer jag att redogöra för hur den statsvetenskapliga teorin ser på de politiska skiljelinjerna som ligger till grund för de västliga moderna demokratiernas partisystem och konkurrensdimensioner. Genom att först beskriva den traditionellt klassbaserade förklaringsmodellen kommer jag sedan att beskriva tillkomsten av den mer och mer inkorporerade materiella/postmateriella dimensionaliteten. Med underbyggnad av definitioner av liberala och konservativa värderingsgrunder kommer jag lägga grunden för metod-delens operationalisering. Utöver det statsvetenskapliga teoretiska ramverket kommer jag även att gå igenom tidigare forskning på ämnet Svenska folkpartiet för att åskådliggöra tidigare perspektiv på både SFP:s motionsverksamhet, samt de tidigare interna konflikter partiet har formats av.

I sitt verk *Cleavage Structures, Party Systems, and Voter Alignments* preciserade Stein Rokkan och Seymour M. Lipset 1967 de huvudsakliga dimensionerna kring de politiska skiljelinjer som påverkat de västliga demokratiernas partisystems uppkomst och utformning. Dessa fyra dimensioner delade de upp i produkter av två samhällseliga revolutioner, den nationella och den industriella. Skiljelinjerna som uppkommit som svar på den nationella revolutionen består av center mot periferi och mellan kyrka och stat. De av den industriella revolutionen uppkomna skiljelinjerna är mellan stad och land samt arbete och kapital (1967;13-14).

Den förstnämnda skiljelinjens motsättning bestod av att den centralisering och standardisering som var nödvändig för nationalstatens uppkomst skapade spänning mellan städernas elit och den lokala viljan till autonomi, samtidigt utgjordes tvisten mellan stat och kyrka av motsättningar om organiseringen av utbildning och lagstiftning kring etik och moral. I och med den industriella revolutionens uppkomst blev konflikten mellan land och stad, det vill säga mellan de agrara och de urbana intressen, tydligare, samtidigt som den klassmässiga spänningen mellan arbetskraft och kapitalägare snabbt växte till den största konfliktytan (Gallagher, Laver & Mair 2011;281-284).

Dessa konfliktstrukturer är inte ömsesidigt uteslutande utan Lipset och Rokkan (1967;14) menar att de varierande partisystemen och de intra-nationella konflikterna kan ha varierande konstruktioner och därmed vara multidimensionella i sin struktur. Detta till stor del beroende av de olika kompositionerna av de tre först tillkomna konfliktlinjerna, och att den sista, den mellan arbete och kapital istället minskat skillnaden mellan partisystemen (1967;35).

Det traditionella nordiska partisystemet är enligt Berglund och Lindström (Arter 2016;46) baserat på en modell med fem partier, där Sveriges partisystem var det som låg närmst modellen med ett konservativt, ett liberalt, ett agrart, ett socialdemokratiskt, och ett kommunistiskt parti. Denna modell är en

bearbetning av Lipset och Rokkans tre-partimodell där indelningen bestod av ett konservativt, ett agrart, och ett socialdemokratiskt parti. Nicholas Aylott (2011;301) skriver att de olika nordiska länderna, förutom Sverige, under stora delar av 1900-talet alla uppvisade avvikelser från denna modell, och att de nordiska partisystemen idag uppvisar en större differens än tidigare. Från sent 1980-tal fram till idag har det utökats genom en splittring inom vänstern, framkomsten av de gröna partierna, samt de konfessionella partierna och den radikala-höger partifamiljen.

Allardt och Pesonen (1967;331) menar att det finska flerpartisystemet kan beskrivas som relativt typiskt för det nordiska systemet i och med dess klassbaserade splittring, men att under det tidiga 1900-talet var det Svenska folkpartiet och frågan om det svenska språket och den finlandssvenska minoritetens plats i samhället var den tydliga anomalin, vilket gör språkfrågan till en extra skiljelinje i ett multidimensionellt konfliktspektra. Denna extra dimension har traditionellt till viss del agerat tvärsgående ("cross-cutting") över klass-gränser och vänster-högerspektrat vilket har lett till en ideologisk bredd inom SFP mellan liberalism och konservatism (ibid 1967;342-344).

Då språkfrågan enligt Rokkan och Lipset (1967;14) är en del av den kulturella center/periferi-skiljelinjen har den i Finland historiskt sett varit en relevant politisk fråga, men ur ett modernt perspektiv har den hamnat vid sidan om den dominanta klass-baserade delningen av den finska politiken (Allardt & Pesonen 1967;342). Åsa Bengtsson (2011;35-36) pekar på att SFP skiljer sig från andra minoritetspartier då en stor del av partiets arbete har handlat om att behandla språkfrågan som en inrikespolitisk fråga och att på grund av det svenska språkets lagstiftade roll, har arbetet framförallt handlat om att bibehålla språkets institutionellt jämlika plats. Bengtsson menar även den territoriella splittring som den finlandssvenska minoriteten delvis kan förklara den starka enigheten kring SFP.

Oddbjörn Knutsen (2017;97) menar att de traditionella konfliktlinjerna baserade på ekonomisk vänster/höger-inriktning och moralbaserade värderingar härstammande ur en kristen moral och principer ofta kallas "gammal politik" medan de värdekonflikter som kommit ur postindustrialismens verklighet kallas "ny politik", en av dessa är Ronald Ingleharts uppdelning av materiella/postmateriella värden. Inglehart (1977;24) menade att de materiella värdenas fokus på ekonomisk och fysisk stabilitet står i motsats till de postmateriella värden som lägger starkare tyngd vid individens livskvalitet och subjektiva värderingar. Inglehart skrev redan 1977 om sina iakttagelser hämtade från de olika massundersökningar han sammanställt, och hur han i resultatet av dessa sett en ökning i vikten av postmaterialistiska värderingar hos de undersökta i utvecklade industriländer, samt en ökande generationsklyfta i vilken vikt den yngre generationen lade vid materiella värden (1977;24-33).

Sedan dess har skiftet från politiska frågor som traditionellt varit enkla att placera in på en ekonomisk

skiljelinje på många sätt hamnat i baksätet för frågor som behöver en annan typ av förklaringsmodell för att kunna förstås. Denna dimension innefattar snarare frågor om kultur och identitet, självklart frågor som existerat i den politiska sfären tidigare, men som nu konkurrerar med vänster/högerdimensionen om att vara den viktigaste politiska konfliktstrukturen.

GAL/TAN

Hooghe, Marks och Wilson undersökte 1999 om det fanns ett samband mellan var politiska partier befinner i den traditionella vänster/höger-dimensionen, och inställningen till europeisk integration. Genom expertundersökningar i alla Europeiska Unionens medlemsländer, exklusive Luxemburg, sammanställde de data framtaget av 123 experter som positionerade 125 politiska partier som pekade ut var de enskilda partierna står på en vänster/högorskala, i förhållande till sju policyfrågor kring europeisk integration, men undersökte partierna utifrån sin egenframtagna ny dimensionsskala, GAL-TAN (Hooghe, Marks & Wilson 2002;966).

Bakker et. al (2015;143) presenterar några värden som partier som placeras in i GAL exempelvis kan representera i pro-abort, dödshjälp och samkönade äktenskap, medan TAN-sidan vanligtvis intar en mer konservativ ställning till dessa frågor och snarare bedömer ordning och reda samt traditioner som de viktigaste politiska angelägenheterna, ofta i samband med frågor om immigration och nationens bästa. Dessa hållningar innefattar då en dimensionalitet av statlig kontroll som kan representeras av olika sidor på vänster/högorskalan. Knutsen (2017;98) skriver att de sammanlagda orienteringarna av den så kallade ”ny politik”-sfären kan ställas i konflikten mellan miljö och ekonomisk tillväxt, liberala värderingar i kontrast med auktoritära samt hållningen till immigration.

Då GAL-TAN-dimensionen i mångt och mycket handlar om en fördelning mellan värdemässigt liberala och konservativa hållningar har jag beslutat mig för att, i linje med Esaiason et. als (2017;142) beskrivning av den polära idealtypsanalysen, ställa Värdeliberal emot Värdekonservativ emot varandra i min operationalisering.

De liberala och konservativa perspektiven

Jeremy Benthams perspektiv på nyttomaximering i form av utilitarismens devis ”största möjliga lycka för största möjliga antal” är den etiska grunden för det liberala tänkandet, och med detta som grundval definierades liberalismens perspektiv på individens rätt till frihet och utveckling. John Stuart Mill menade att yttrandefrihet var det som ledde till progression i både den materiella och kulturella sfären och detta, tillsammans med jämlikhetskrav på social rättvisa för alla, är fundamenten i den liberala människosynen (Larsson 2006;31-34).

Mills avstamp i, och till viss del förkastande av, den tidigare utilitaristiska tanketraditionen baserades i

hans fokus på frihetens roll i individens liv och utveckling. Friheten var, enligt Mill, friheten från kollektivet och statens inverkan på den enskilda individens möjligheter till självständighet. En skillnad i fokus mellan så kallade ”klassiska” liberaler och socialliberaler är hur stor vikt som bör läggas mellan negativ frihet, det vill säga frihet från förtryck och tvång, och positiv frihet, alltså rätten till möjligheter i livet så som utveckling av individens potential. Denna skillnad varierar i tyngd mellan olika liberala perspektiv och inställningar, och kraven på negativ frihet är inkorporerad i det socialliberala perspektivet (Heywood 2017;48-50).

Den värdekonservativa synen på samhälle och utveckling är vanligtvis kopplad till ett traditionalistiskt perspektiv på livet och människan. Ball och Dagger (2011;93-94) skriver att de flesta konservativa på antingen ett psykologiskt eller teologiskt plan förstår människan som påverkad av bibelns arvsynd, idén om människan som imperfekt och konstant sökande efter mer på bekostnad av det man redan besitter. Baserat på detta vill konservativa ha en långsam, gradvis förändring av samhället. Larsson (2006;45-46) beskriver tre stycken konservativa tendenser under 1900-talet; liberalkonservatismen, socialkonservatismen och värdekonservatismen och menar att de två sistnämnda har en benägenhet att vara tätt anknutna, specifikt i de kristdemokratiska partierna. Värdekonservatismen brukar göra gällande statens centrala roll för de sociala och etiska värdena, samt upprätthållandet av status quo.

Den socialkonservativa hållningen till individen menar att man är beroende av sitt sammanhang och att det är det sociala livet som tryggar personens säkerhet och mening. Detta sammanhang behöver således säkras med hjälp av plikt, de traditionella värderingarna och samhällets institutioner (Larsson 2006;46). Nationens roll är essentiell då den ses som den huvudsakliga sociala enheten som innefattar de för konservativa viktiga institutionerna som t.ex. kärnfamiljen, jordbruket, kyrkan och civilsamhälle, något som ska försvaras med en stark militär ur ett externt perspektiv, och en stark polismakt, rättssystem och civilrätt internt (Larsson 2006;49-50).

Tidigare forskning

En del av forskningen kring Svenska folkpartiet är inriktad på frågor som rör den språkliga dimensionen av den svenskspråkiga minoriteten och SFP:s roll i debatten om det svenska språkets ställning i Finland, till exempel Anniina Mutanens kandidatuppsats skriven 2015; ”Svenskan har lika stor rätt att existera i Finland som finskan”, som med en diskursanalys analyserar språkdebatten i svenskspråkiga tidningar i Finland, eller Jenny Thunebergs Pro gradu-avhandling från 2014 i Nordiska språk som också belyser svenska språkets ställning med namnet ”För ett rikare Finland eller för att hämnas – en diskursanalys av svenska språkets ställning som en del av samhällsdebatt under riksdagsvalet 2011”. Båda dessa verk uppmärksammar både den konfliktdimension som SFP främst förknippats med och den ökade vikt som

getts denna fråga efter Sannfinländarnas, och nu även Blå Framtids, framväxt i den finska politiska sfären.

Dessa texter är intressanta ur ett perspektiv för att förstå den konfliktstruktur som SFP förhåller sig inom, men närmre min frågeställning förhåller sig två stycken Pro gradu-avhandlingar, nämligen Malin Karlssons ”Sfp och motionsverksamheten – En studie av Sfp:s partidagsmotioner 1970-95” från 1999, där fokuset ligger på att genom en kvantitativ innehållsanalys gå igenom partiets interna sakfrågeutveckling och därmed även spegla utvecklingen inom den finlandssvenska gruppen. Slutsatserna från denna avhandling är att den fråga som behandlats mest är kärnkraftsfrågan vilket får förmodas ligga rätt i tiden.

Den andra avhandlingen som delar beröringspunkter med min undersökning är Isabelle Bonnets genomgång av SFP:s olika fraktioner och splittringar; ”Splittring i leden – En studie av Svenska folkpartiets svåra roll som samlingsrörelse” från 1996. Mot en teoretisk bakgrund baserad på Stein Rokkans cross-cutting cleavages-teori, och Gunnar Sjöbloms teori om partikohesion kartlägger Bonnet hur de interna motsättningarna och efterföljande splittringarna uppstått och hanterats.

Bonnet (1996;1-2) skriver om hur den språkpolitiska dimensionen inte alltid räckt till för att agera sammanhållande. Bonnet (ibid;5) menar att tvärgående klyftor inom partiets väljarkår har lett till delvis fraktionsbildning inom partiet, samt delvis till utbrytargrupperingar från partiet, och via en genomgång visar hon anledningen till att de olika grupperingarna lämnat. I fallet med Ålandsseparatismen hade denna splittring delvis en grund i en centrum-periferi-konfliktlinje (ibid;26), medan det slutgiltiga utbrytandet av Finlands Svenska Arbetarförbund 1908 (ibid;23) snarare följde den klassmässiga skiljelinjen och den radikalt socialliberala fraktionsbildningen Svenska vänstern 1920, efter flera års interna konflikter rörande partiets konservatism, bröt sig ur och ombildade sig till ett eget parti (ibid;47).

I stark kontrast var fraktionen Svenska folkpartiets grupp för borgerlig samverkan ett svar på en ökad liberalisering inom partiet och samarbete med Socialdemokraterna under 1920- och 30-tal. Förutom detta handlade de interna stridigheterna om motsättningar kring synen på möjligt finlandssvensk autonomi i likhet med den åländska och oenighet i frågan om svenskhetens roll gentemot de nationalistiska strömningarna i samhället, samt förhållningen mot den högerextrema Lapporörelsen och relationen med Tyskland (Bonnet 1996;56-58).

Under 1970-talet började högerströmningar göra sig gällande inom Svenskfinland vilket ledde till att SFP tappade röster till Samlingspartiet samt att svenskspråkiga representanter i Helsingfors nu började väljas in för andra borgerliga partier än SFP, bland annat en 1975 för utbrytarpartiet Konstitutionella folkpartiet (senare Konstitutionella högerpartiet, nu nedlagt) och 1979 en för Kristliga förbundet (nu

Kristdemokraterna). Enligt Bonnet var detta tecken på en finlandssvensk högerprotest baserad på missnöje kring samarbete med Centerpartiet och mittenpolitik, Finlands utrikespolitiska linje samt en liberalisering kring moraliska frågor (Bonnet 1996;70). Det Konstitutionella folkpartiet började som en fraktion vid namn Nordisk Grund inom SFP som delvis motsatte sig den så kallade Lex Kekkonen som gjorde att dåvarande president Urho Kekkonen kunde sitta kvar som president utan allmänna val (ibid;74).

Bonnet slår fast att konflikter inom SFP i stor utsträckning skötts inom partiet, samt att det rent historiskt har funnits en tradition av en bred tillåtelse för avvikande åsikter, interna grupper och fraktioner då den egna gruppens gemensamma strävan efter språk- och grupprättigheter haft den största tyngden inom partiet.

Metod

Jag kommer i metod-delen presentera hur jag har använt mig av två olika typer av förfaringssätt för att med ett öppet förhållningssätt tillskansa mig information. Med mitt användande av informantintervjuer söker jag att operationalisera den politiska dimensionsindelningen GAL-TAN i polära idealtyper för att sedan använda dessa som ett raster gentemot det empiriska materialet som partidagsmotionerna utgör, i min idéanalys.

Den huvudsakliga forskningsstrategin jag har valt är en fallstudie då jag vill undersöka mitt ämne detaljerat och specifikt. Denscombe (2009;60-61) skriver att fallstudien möjliggör djupdykande i det valda ämnet på ett sätt som andra metoder inte gör. En annan fördel med fallstudien är dess fallenhet för kombination av skilda forskningsmetoder, och då jag i mitt fall vill underbygga min empirisökning och textanalys med informantintervjuer passar detta mig väl.

En fallstudie skiljer sig från komparativa studier på flera sätt, framför allt i avsaknaden av en experimentell situation då variation inte är en del av studiet, vilket gör att det är svårt att dra långtgående slutsatser om t.ex. kausalitet (Badersten & Gustavsson 2015;108-9).

En beskrivande fallstudie är dock inte enbart en refererande studie utan som Beckman (2005;50) kallar det, en infererande studie, genom att materialet bearbetas och systematiskt ordnas på så vis att slutsatser kan dras utifrån detta nya synsätt. Beckman (2005;53) menar då att en beskrivande ansats i sig blir en jämförelse då materialet ställs emot det teoretiska ramverket.

För att kunna utreda min frågeställning har jag valt två olika metoder för att systematiskt bygga upp en bredare förståelse för mitt ämne och för att trygga ett subjektivt perspektiv på SFP som kan komplettera mitt eget utomstående synsätt och därmed leda till en bredare förståelse för den ideologiska bredden inom partiet. Genom att komplettera en kvalitativt textbaserad idéanalys med informantintervjuer kommer jag att få en struktur på min undersökning som helt kohorent i varje led kommer gå in i varandra för att därefter kunna bearbeta den uppkomna data för en slutgiltig analys.

Eftersom min fallstudie syftar att undersöka en stor mängd människors samlade politiska och ideologiska olikheter under den paraplyorganisation som ett politiskt parti utgör, finns det all anledning till att tillskansa sig information och behandla data på mer än ett sätt då detta möjliggör en tydligare analys som ligger så nära verkligheten som möjligt.

Svenska folkpartiet står ut som det enda riksdagspartiet i Norden som representerar en minoritetsgrupp vilket gör att en komparativ studie utifrån mest lika-design i mitt fall inte varit passande, där hade möjligtvis en komparativ studie med mest olika-design kunnat fungera som en möjlighet att jämföra

förekomsten av ideologisk bredd mellan partier som konkurrerar på olika politiska skiljelinjer för att försöka bevisa eller motbevisa kausala länkar mellan språkets roll som sammanfogande av en grupp med ideologiska skillnader (Esaiason 2017;101-104).

Samtalsintervju

Eftersom min fallstudie syftar till att analysera det interna ideologiska spektrumet som vid första åsyn finns inom SFP vill jag försöka belägga denna utgångspunkt med empiriska data utvunnet ur samtalsintervjuer med informanter inom partiet, men eftersom jag befinner mig i ett annat land än mina tilltänka informanter behövs en annan form av intervjusituation tillämpas, i detta fall har jag valt e-postintervjun.

Lowndes (2008;149-151) skriver att en av fördelarna med e-postintervjun är att i sammanhang där informanten bor utomlands, som i mitt fall, har forskaren ändå möjlighet att ta tillvara på dennes berättelse. Förutom att mina informanter alla är verksamma och bor i Finland ger e-postintervjun även möjlighet till djupare och mer komplexa svar än till exempel enkäter. E-postintervjun tenderar till snabba svar i den mån man lyckats etablera kontakt med intervjupersonerna, detta passar väl med mitt tilltänka användningsområde utav svaren, då mitt syfte med intervjuerna är att välja och strukturera mitt material.

Esaiasson et al. (2017;235) skriver att intervjuer med informanter syftar till att bidra med uppgifter om det faktiska skeendet kring händelser informanterna har specifik information om. Informantens centralitet i undersökningsområdet kan därmed vara behjälplig som källa eller underlag och därmed måste källkritik vara grundläggande i förhållande till det uppstådda materialet.

Mitt valda intervjusätt är en halvstrukturerad form, där den strukturerade delen består av att ungefär samma frågor har ställts till alla inblandade för att säkerställa svar som täcker in liknande saker. Den mindre strukturerade delen består av frågornas natur, och för att syftet med intervjuerna är att fånga upp individuella aspekter av informanternas åsikter har jag valt att ställa öppna frågor till samtliga informanter (Gillham 2008;103).

I mitt urval av intervjupersoner har jag arbetat utifrån två olika deviser, först och främst centralt placerade personer som därmed har insyn i partiets verksamhet och politik, och delvis har jag försökt få en regionmässig spridning i förhoppningen om att få en diversifierad grupp informanter. Utöver detta hade jag från början en vilja att nå en någorlunda jämn köns- och åldersfördelning för att på så många vis som möjligt kunna uppvisa ett representativt urval, detta har dock varit svårare då jag har varit beroende av att de personer jag valt ut som informanter svarar på förfrågningar samt är villiga att ställa

upp. I detta fall har det visat sig vara lätt att få en spridning rent geografiskt, men aningen svårare ålders- och könsmässigt.

De personer jag har intervjuat har bestått av fyra riksdagsledamöter, varav två tidigare varit ministrar i finska regeringar och en partiordförande för SFP, samt en nu aktiv vice ordförande, alla dessa personer anser jag uppfyller mitt initiala krav på centralitet inom partiet. Då de fem informanterna representerar de tre olika regioner där den främsta andelen av svenskspråkiga finländare bor; Egentliga Finland, eller Åboland, Österbotten och Nyland, anser jag att mitt försök till en någorlunda jämn regional fördelning är uppfylld. Med tre stycken kvinnor och två stycken män får även försöket till könsmässig fördelning sägas vara relativt väl uppfylld. Den åldersmässiga fördelningen har dock en ordentlig övervikt till äldre snarare än yngre men detta anser jag inte vara en negativ sak då detta snarare bör tala för en större saklig tyngd i förhållande till den information som getts.

Kvalitativ idéanalys

Esaiasson et al. (2017;211-212) definierar den kvalitativa textanalysen som ett tillvägagångssätt för att hitta mening som inte alltid är uppenbar, då innehållet i en text kan behöva bearbetas med analytiska verktyg. Genom att genomföra en textanalys av det material jag vill undersöka kan jag bryta ner materialet i delar för att undersöka de olika komponenter som utgör underlaget till beslut för SFP:s partidagar. Om jag hade valt en kvantitativ ansats för att studera de motioner jag valt som material hade jag med en innehållsanalys möjliggjort räknandet av vissa termers förekomst, och detta hade kunnat vara behjälpligt för att analysera förändringen av ideologi inom partiet över tid (Bergström & Boréus 2012;24), men eftersom jag vill studera den specifika ideologiska bredden internt har jag istället valt en kvalitativ ansats med specifika avstamp i materialet baserat på de svar jag utvunnit ur mina intervjuer. Esaiasson et. al (2017;237) menar att samtalsintervjuer ofta handlar om att utveckla begrepp och definiera kategorier, vilket varit grunden för urvalet av material som utgör utgångspunkten för min textanalytiska del.

Min kvalitativa textanalys är mer specifikt en beskrivande idéanalys. Eftersom jag vill ta reda på i vilken utsträckning det finns tecken på en spridning på den materiella/post-materiella-skalan inom partiet kan detta i en annan typ av undersökning komparativt användas för att mäta andra liknande partiers interna bredd och då skapa möjligheter att mäta vikten av det egna partiets, och gruppens, hängivenhet till skiljelinjen utanför det traditionella spektrumet.

Ur ett annat synsätt hade en så kallad funktionell idéanalys kunnat fungera som mätinstrument för att försöka påvisa korrelation då detta sätt är passande för att mäta effekter av hur t.ex. politiska strategier påverkar intern sammanhållning (Bergström & Boréus 2012;140). I och med att mitt fokus ligger på vad

som kan ses som det motsatta, nämligen utgångspunkten att den interna sammanhållningen redan är stark och att mitt intresse därför ligger i att undersöka det som skulle kunna tala emot detta utan den politiska skiljelinjen som den språkliga frågan fungerar som, är den funktionella idéanalysen mindre välanpassat för mitt syfte än den beskrivande idéanalysen.

Bergström och Boréus (2012;149-150) identifierar två typer av analysverktyg för att behandla och ordna den insamlade empirin, idealtyper och dimensioner. Idealtyper används som ett instrument där man renodlar idéstrukturer för att kunna sortera textmaterialet efter bestämda kategorier. Genom att identifiera idéer med relevans för forskningsfrågan kan man skapa en typologi där politiska partiers inställning eller ideologiska frågor definieras. Idealtyper kallas ibland för weberianska idealtyper då de härstammar från sociologen Max Webers idéer.

För att kunna skapa idealtyper krävs en kännedom både om materialet som ska analyseras och om politisk teori för att kunna anknyta teori till en typologi som inte kan ses som ett facit utan snarare som ett hjälpmedel för att kunna nå slutsatser. För att en idealtyp ska kunna ses som sann och reellt användbar bör den i sig vara så precis att den exkluderar andra idealtyper, och påvisar när en del av materialet inte passar in i de uppställda kategorierna (Bergström & Boréus 2012:156). En idealtyp är inte en exakt spegling av verkligheten utan ett sätt att specificera sin tolkningskategori genom konkretisering och ett avvägande förhållningssätt till teorin. Med en polarisering blir jämförandet av idealtyperna stereotypisk och extrem för att kunna förtydliga vilken pol som empirin hamnar närmst, snarare än att det helt överensstämmer med polerna, detta för att mätinstrumenten bör vara parallella i jämförelse med varandra (Esaiason et.al 2012;139-143).

Det andra analysinstrumentet som Bergström och Boréus (2012;156-157) tar upp är dimensioner. Detta instrument är också grundat i politisk teori, men mer löst sammansatta och mindre precisa. Dimensioner är gynnsamma för undersökningar över tid. En av fördelarna med ett vagt analysinstrument är att den är mycket mindre tidskrävande än idealtyper då precisionen får stå tillbaka. Problemen med dimensioner är dock att det kan vara svårt att dra konkreta slutsatser då den vaga ansatsen blir mer bred.

Jag har valt att använda mig av idealtyper trots den tidskrävande processen att skapa modellerna och det möjliga validitetsproblemet som kan uppstå då forskaren kan lockas att tvinga in materialet i modellen. Detta då jag är ute efter den kategoriserande funktionen som den fyller, och med tydligt utformade modeller kan sorteringen av mitt material förenklas avsevärt (Bergström & Boréus 2012;167).

I fråga om den vetenskapsteoretiska synen på kunskap behöver varje forskare reflektera över dess egen syn för att ärligt kunna bedöma forskningsprocessen och sin egen syn på den empiri som man ska studera. Den filosofiska aspekten av detta kallas ontologi och epistemologi, ontologi som behandlar

frågan om synen på verkligheten och dess objektiva existens och epistemologi, frågan om hur man når till kunskap och vad som utgör kunskap (Badersten & Gustavsson 2015;36-38). Mitt eget förhållningssätt till vetenskaps- och kunskapsteori är sprunget ur kritisk realism då jag vill empiriskt undersöka mitt material för att försöka approachera en sanning som kan sägas vara objektiv.

Material och avgränsning

Bergström och Boréus (2012;22) beskriver motioner som innehållandes två olika delar, en deskriptiv och en argumentativ. Jag har valt just motioner som material delvis för att dessa två delar av en motion tydligt kan påvisa politisk hemvist hos framställaren, och delvis för att det ofta är i dessa förslag som man kan identifiera diskursen om sakfrågor inom partier.

Då mitt syfte är att analysera de interna skillnaderna inom SFP har jag valt att, mot bakgrund av de identifierade skiljelinjer som mina källor pekat ut som existerande inom partiet, söka motioner kring dessa frågor på SFP:s hemsida. SFP har möjliggjort läsandet av alla sina partidagsmotioner från 2009 fram till 2017, samt alla beslut från 2001 till 2017 vilket utgör ett relativt stort material. Den naturliga avgränsningen har källmaterialet tillsammans med möjligheten att läsa motionerna stått för, vilket gör att jag endast har sökt motioner som tar upp dessa skiljelinjer mellan 2009 och 2017. Den totala mängden motioner mellan dessa år är 481 vilket jag har bedömt vara en tillräcklig mängd material för att kunna genomföra min analys.

Genom att presentera vad SFP skriver i sitt senaste partiprogram från 2016 hoppas jag redogöra för vad SFP står i förhållande till de skiljelinjer som min analys bygger på, detta för att tydliggöra om det kanske där finns en divergens från motionerna.

Efter att ha genomfört en noggrann genomläsning av motionerna mellan 2009 och 2017, i form av nedladdade Word-dokument samt en färgkodning av de delar av motionerna som överensstämmer med de idealtyper jag har letat efter har jag kunnat systematisera arbetet för att på ett enklare vis klara av att genomföra min analys.

Intervjuerna har jag genomfört med frågeställningar som jag vartefter har förfinat för att kunna få ut det mesta av de svar jag fått. I och med mitt öppna förhållningssätt har jag möjliggjort följdfrågor och specifika förhållningssätt gentemot olika personer. Alla intervjuer har utförts med tydlig information om min roll och uppsatsen syfte med forskningsetiska riktlinjer som grund.

Källkritik

Inom forskning bör det vara en självklarhet att hålla de källkritiska kriterierna i huvudet medan man

söker underlag, när man undersöker empirin och när man skapar sitt teoretiska ramverk. Dessa kriterier kan användas som ett sätt att skatta källors användbarhet för ens forskning. Det första kriteriet, och det som är till störst användning för min undersökning, brukar kallas äkthet och syftar till att forskaren bör bedöma sanningshalten i det material som skall användas i undersökningen (Teorell & Svensson 2007;104). Genom att mitt material på den teoretiska sidan främst består av läroböcker och framstående skrifter inom statsvetenskapen har jag gjort bedömningen att äkthetshalten bör vara hög, samt att risken för att förfalskning skall ha någon inverkan på min undersökning är låg då ett flertal olika källor använts. Vad det gäller det partiutgivna primärmaterialet bedömer jag att även detta materials äkthet bör vara hög då transparensen inom organisationer med flera demokratiska kontrollinstanser så som partidagar och beredskapsutskott tenderar att vara hög.

I förhållande till den källkritiska principen oberoende har jag studerat de uppgifter som jag fått till hands genom mina e-postintervjuer med ett kritiskt öga och sökt information om dessa påstådda skiljelinjer i finsk media, samt gjort avvägningar mellan informationen som utvunnits ur intervjuerna som primärkällor och information tillskansad från media som sekundärkällor och lyckats verifiera de flesta påståenden som kommit ur intervjuerna. Esaiasson et.al (2017;293-295) skriver att förutom möjligheten att kunna verifiera berättelser och avstånd mellan berättelse och berättare är ytterligare en aspekt som ger tyngd till information berättarens grad av oberoende. I detta fall har syftet med mina intervjuer att skaffa individernas personliga syn på partiets bredd och i detta har jag varit medveten om att personerna är företrädare för ett parti och därmed gärna ser till partiets bästa och att graden av tendentiösitet hos källan måste avvägas mot oberoende källor eller källor med motsatt tendens. Detta anser jag är väl uppfyllt med jämförandet av informantintervjuernas uppgifter gentemot delvis varandra, delvis medierapportering samt emot partiets eget program. I förhållande till det källkritiska perspektivet samtidigt har jag inte haft en inställning att titta på specifika historiska skillnader inom partiet, utan snarare allmänna, eller nutida, skillnader.

De primärkällor som använts i analysen, det vill säga partidagsmotioner och partiprogram anser jag vara högt skattade gentemot oberoende och samtidigt principen då motionernas syfte är att uppvisa den demokratiska processen i partier, samt har gått igenom en ordentlig läsningsprocess inför, och under, partidagen.

Reliabilitet

Annika Lantz (2013;15-16) tar upp två stycken problem vad det gäller reliabiliteten i tolkningar av ett material, den ena är att man är böjd att försöka bevisa sin egen uppfattning genom material istället för att utforska, det andra är övertygelsen om sin egen objektivitet. Insikt om dessa problem måste ligga till

grund för hur forskaren genomför sitt arbete och fram för allt inför slutsatsdragning och analyser, detta för att kunna säkra tillförlitligheten i resultaten. Med låg reliabilitet innefattas osystematiska felaktigheter i genomförandet av undersökningen.

I min undersökning har jag haft ett förhållningssätt gentemot den empiriska datainsamlingen att försöka hitta frågor som skulle kunna tolkas in i min teoretiska operationalisering vilket gör att jag systematiskt har gått igenom alla motioner från 2009 till 2017 för att hitta några som helst beröringspunkter till de enligt mina informanter utpekade interna skiljelinjerna. I och med att SFP har möjliggjort nedladdandet av dessa motioner samt sitt partiprogram som Word-dokument har detta förenklat mitt arbete eftersom jag har kunnat läsa igenom dessa flertalet gånger utan internetanslutning när det behövts, och kunnat färgkoda i dokumenten för att säkerställa att slarvfel i så stor utsträckning som möjligt kunnat undvikas.

Validitet

Validitet kan förstås som två olika saker, Esaiason et. al (2012;57) förklarar det som resultatsvaliditet och begreppsvaliditet. Med begreppsvaliditet menas att undersökningens teori överensstämmer med undersökningens operationalisering, alltså att forskaren lyckas översätta det teoretiska ramverket till operationella indikatorer för att systematiskt kunna hantera empirin ur ett analytiskt perspektiv.

Resultatsvaliditet handlar om hur väl forskaren genomfört hanterandet av empirin, alltså om forskaren mäter det som det i undersökningen påstås. Genom att kontinuerligt arbeta för att inte göra systematiska eller osystematiska fel kan forskaren producera hög resultatsvaliditet, det vill säga att god begreppsvaliditet tillsammans med hög reliabilitet ger undersökningen hög resultatsvaliditet.

Begreppsvaliditeten i min undersökning bedömer jag vara hög då mitt syfte har varit att undersöka bredden på frågor relaterade till den post-materiella politiska dimensionen och genom operationaliserandet av det postmateriella mätinstrumentet GAL-TAN-skalan till värderingsmässiga polära idealtyper har jag genomfört ett jämförande mellan teori och empiri för att försöka uttyda de politiska skiljelinjerna.

Operationalisering av GAL-TAN till värdeliberal – värdekonservativ

Då utgångsmaterialet är relativt stort sett till uppsatsens längd har jag valt att fokusera på några politiska grundfrågor för att på ett bättre sätt fokusera min undersökning. Detta urval har till viss del skett genom konsumerandet av finska media på svenska för att tillskansa mig en förförståelse om både den finska diskursen, men även debatterna inom SFP. Men då denna undersöknings syfte är att granska de interna skillnaderna har jag genom e-postintervjuer med partiföreträdare för SFP sammanställt ett analyschema som baserar sig på deras identifierade skiljelinjer.

Den huvudsakliga röda tråden partiföreträdarna pekat ut är att skiljelinjerna i partiet är så kallade ”samvetsfrågor”, något som Lise Eriksson (f. Kanckos) i sin doktorsavhandling i sociologi, Barnets bästa i politikens främsta rum, vid Åbo Akademi definierar som frågor inom finsk politik som behandlas utan partidisciplin. I dessa frågor har den individuella förtroendevalde tillåtelse att rösta efter sitt eget samvete och moral utan konsekvenser från partiet i de fall där den personliga övertygelsen inte överensstämmer med partiets (2012;104).

I mina intervjuer har de av partiföreträdare identifierade samvetsfrågorna främst bestått av alkoholpolitik (Borgarsdóttir Sandelin 2017, Wallin 2017, Wideroos 2017), pålsnärningen (Biaudet 2017, Borgarsdóttir 2017), frågan om kärnkraft (Biaudet 2017, Wallin 2017, Wideroos 2017), rätten till eutanasi (Borgarsdóttir Sandelin 2017), om Finland bör gå med i NATO eller ej (Biaudet 2017, Wallin 2017), och frågan om samkönade äktenskap (Wallin 2017). Förutom dessa har även åsiktsskillnader kring religion (Wideroos 2017), miljöpolitik (Biaudet 2017, Nylund 2017, Borgarsdóttir Sandelin 2017, Wallin 2017), och regionala frågor (Biaudet 2017, Borgarsdóttir Sandelin 2017, Wideroos 2017) utpekats. Detta resultat går i linje med vad som går att uttyda i debatt- och nyhetsartiklar i finska medier, och utgör därför en god grund att skapa ett analyschema utifrån. I mitt direkta urval har jag valt att söka efter de identifierade skiljelinjerna som även går att uttyda i media eftersom detta enligt mig belägger dessa skillnader från två håll, ett internt subjektivt och ett journalistiskt objektivt.

I den värdemässiga inställningen till alkoholpolitik tenderar den liberala inställningen att vara att skatten på alkohol är för hög och att man bör tillåta alkoholförsäljning i livsmedelsbutiker, medan den motsatta, mer alkoholrestriktiva, inställningen tenderar att vilja behålla alkoholmonopolet som existerar i Sverige, samt att det bör vara hårda krav på tillståndsbiljandet för serverandet av alkohol (Karlsson, Weibull & Holmberg 2016;285). Dessa inställningar är baserat på en studie vid svenska SOM-institutet, som jag väljer att utgå ifrån då de främsta finska undersökningarna inte finns tillgängliga på svenska, men underlag finns för att det är samma konflikt i Finland som Sverige (Cohen 2012, Viktorsson 2012)

Med detta som bakgrund har jag valt att operationalisera den politiska frågan om alkohol enligt nedan uppställda polära idealtyp.

Idealtyp	Värdeliberal	Värdekonservativ
Alkoholpolitik	Individens rätt att välja, statliga monopol bör avskaffas, alkoholskatten bör sänkas	Det statliga monopolet agerar skademinimerande, alkoholskatten bör höjas

I frågan om den lagstadgade rätten till eutanasi, eller aktiv dödshjälp, har både den svenska och den

finska debatten kretsat kring självbestämmande över sitt liv och den moralstadgade principfrågan om att det är fel att ta en annan människas liv (Wadbring 2009;111, Karlsson 2017, Hellman 2016). Ingela Wadbring (2009;117) pekar försiktigt ut en koppling mellan kyrkligt aktiva och motstånd till eutanasi, samtidigt som det i Finland idag främst är partiledarna för konservativa Kristdemokraterna och högerpopulistiska Sannfinländarna som är emot, baserat på kristen tro (Koskinen 2016). Baserat på denna uppdelning har jag operationaliserat idealtyperna kring eutanasi enligt nedan.

Idealtyper	Värdeliberal	Värdekonservativ
Eutanasi	Rätten att bestämma över sitt eget liv och död, man har rätt att slippa lidande.	Människolivets värde är okränkbart, respekt för livet minskar.

Den första mars 2017 infördes en könsneutral äktenskapslag i Finland, den generella debatten kring frågan om homosexuellas rätt till att ingå äktenskap har främst handlat om en konservativ inställning till familjens roll som den naturliga, huvudsakliga kulturella institutionen i samhället, en institution som behöver skyddas från "amoraliska" avvikelser från denna tradition (Nilsson 2007;10). Den motsatta argumentationen har lagt tyngd på alla människors lika rätt och likhet inför lagen (Kjellberg 2017). Utifrån dessa argument har jag skapat en idealtyp som ser ut som följer.

Idealtyper	Värdeliberal	Värdekonservativ
Samkönade äktenskap	Alla individer har samma rätt till äktenskap, man bör inte göra skillnad mellan människor.	Familjen i centrum, kärnfamiljen är den viktigaste institutionen, samkönade äktenskap försvagar detta.

I frågan om kärnkraft är detta en tvärskärande skiljelinje som inte helt tydligt kan placeras in på en vänster/höger-skiljelinje eller i den värdemässiga uppdelningen. Emellertid tenderar anti-kärnkraftsorganisationer vara bundna till miljörelsen, och stora miljöorganisationer såsom Greenpeace (Greenpeace 2017) och Naturskyddsföreningen (2017) är alla emot kärnkraft. På den parlamentariska sidan är De Gröna i Finland (De Gröna 2017) ihop med svenska Miljöpartiet (Miljöpartiet 2017) klart negativt inställda i frågan. Kärnkraften har varit en omstridd fråga i Finland under en lång tid, men har blossat upp igen de senaste åren då det till en början har varit svårt att hitta en plats att bygga på (Berggren 2016), men även sedan det statliga ryska atomenergibolaget Rosatom blandats in i finansieringen (Johnson 2014). När beslutet till slut fattades att bygga ett nytt kärnkraftverk i Pyhäjoki

vid Bottenvikens kust under 2014 lämnade miljöminister Ville Niinistö och hans parti De Gröna regeringen med kritiken att samarbetet med Rosatom gör Finland beroende av Ryssland och att detta påverkar utrikespolitiken negativt (Johnson 2014). Även om en majoritet av riksdagsledamöterna var för bygget i Pyhäjoki var endast De Gröna enhälligt emot, splittringen skär över parti- och ideologilinjer, men konservativa Samlingspartiet var klart för (Finska Utrikesministeriet 2014). I Sverige är alla de borgerliga partierna förutom Centerpartiet försiktigt positivt inställda, främst till den redan existerande kärnkraften men i vissa fall även för att bygga ut, detta gäller även Sverigedemokraterna (Widerberg 2014). Frågorna där åsikterna går isär om kärnkraften har tenderat att handla om bristfälliga lösningar på slutförvaringen av använt kärnbränsle (Langh 2016), riskerna för härdsmälta och andra mindre olyckor (TT i SvD 2014), samt den ekonomiska vinningen och minskade utsläppen som kärnkraft står för i jämförelse med fossila bränsleformer (Sirén 2011). Även om denna fråga inte är helt solklar väljer jag med miljöpartiernas inställning tillsammans med de stora konservativa finska och svenska partiernas hållning att definiera anti-kärnkraftsinställningen som tillhörande den värdeliberala idealtypen, och pro-inställningen som värdekonservativ.

Idealtyper	Värdeliberal	Värdekonservativ
Kärnkraft	Man bör satsa på förnybar energi, riskerna med kärnkraft är för stora och det finns ännu ingen bra lösning för slutförvaringen av restavfall. Finland bör inte vara beroende av Ryssland i energifrågor.	Man bör satsa på kärnkraft, riskerna och skadeverkningarna på människor och natur är mindre än vid användandet av fossila bränslen.

Vad det gäller pälsnäringens vara eller icke-vara är i många delar av Finland en fråga om den traditionella center-periferi-skiljelinjen enligt Rokkan och Lipset (1967;13-14), då pälsdjursnäringen tenderar att drivas utanför storstadsregionerna, till exempel i Österbotten där cirka 50 % av befolkningen är svensktalande (Österbotten i siffror 2017). Ekonomiskt sett är pälsdjursnäringen en miljonindustri i Finland och ihop med detta brukar fokuset hos de som är för att ligga vid att pälsdjursnäringen är reglerad och djuren har det bra i Finland och att vid ett förbud skulle näringen flytta till Kina, där den allra största delen av pälsen sedan exporteras till, vilket skulle försämra djurens situation (Löv-Aldén 2017). Den motsatta sidan representeras främst av djurrättsorganisationer såsom Djurens Rätt och andra medlemmar i den internationella djurskyddskoalitionen Fur Free Alliance (Richter Hagert 2017). Argumenten på denna sida tenderar att koncentrera sig på djurrättshållningens oetiska sidor (Svenska

YLE 2013, De Gröna 2017), att djur bör behandlas som levande varelser och inte förminskas till en handelsvara (Rusk 2016). Jag har valt att skapa följande idealtyper utifrån dessa argument.

Idealtyper	Värdeliberal	Värdekonservativ
Pälsnäring	Djur är levande varelser och bör inte behandlas som handelsvaror. Pälsdjursnäring är oetiskt.	Pälsnäring är en viktig del av landsbygdens, och Finlands ekonomi. Djurhållningen är bättre i Finland än på andra platser.

I frågan om placeringen av åsikterna om NATO har ett övervägande behövt göras då inställningen till ett medlemskap inte rakt av är enkelt att placera efter liberalt/konservativt eller ens vänster/höger då det är en komplex fråga. Svenska opinionsmätningar har dock visat att inställningen följer vänster/höger-skalan relativt väl (Bjereld 2014;491) och finska mätningar har visat ett stort motstånd mot NATO med undantag för de som uppger att de röstar på det liberalkonservativa Samlingspartiet (Niskakangas 2017). De argument som förts emot ett möjligt finskt NATO-medlemskap har handlat om att medlemskap i militärallianser innebär ökade risker för Finland att bli indragna i konflikter, argument som företrädare för både De Gröna och Vänsterförbundet framfört (Svenska YLE 2017), medan de argument som förts för har fokuserat på den förstärkning av det finska försvaret som medlemskapet skulle innebära och att detta skulle trygga den finska gränsen österut (Gestrin-Hagner 2017). Utifrån detta, och med vetskapen att det vid empiriska analyser alltid finns en risk för gränsdragningsproblem och att polära idealtyper i större utsträckning handlar om att ställa upp motsatser (Esaiason 2017;139-141), har jag valt att definiera motstånd till NATO som en värdeliberal inställning och en inställning för NATO som värdekonservativ enligt nedan.

Idealtyper	Värdeliberal	Värdekonservativ
NATO	Fred bör byggas med hjälp av politiska och diplomatiska kontakter, inte med militära allianser. Medlemskap innebär större risk för konflikter.	Försvarsallianser behövs för att trygga det egna landets suveränitet, små nationer kan inte försvara sig själva. NATO fungerar avskräckande gentemot Ryssland.

Analysschema

Idealtyper	Värdeoliberal	Värdekonservativ
Alkoholpolitik	Individens rätt att välja, statliga monopol bör avskaffas, alkoholskatten bör sänkas	Det statliga monopolet agerar skademinimerande, alkoholskatten bör vara hög
Eutanasi	Rätten att bestämma över sitt eget liv och död, man har rätt att slippa lidande.	Människolivets värde är okränkbart, respekt för livet minskar.
Samkönade äktenskap	Alla individer har samma rätt till äktenskap, man bör inte göra skillnad mellan människor.	Familjen i centrum, kärnfamiljen är den viktigaste institutionen, samkönade äktenskap försvagar detta.
Kärnkraft	Man bör satsa på förnybar energi, riskerna med kärnkraft är för stora och det finns ännu ingen bra lösning för slutförvarandet av restavfall. Finland bör inte vara beroende av Ryssland i energifrågor.	Man bör satsa på kärnkraft, riskerna och skadeverkningarna på människor och natur är mindre än vid användandet av fossila bränslen.
Pälsnäring	Djur är levande varelser och bör inte behandlas som handelsvaror. Pälsdjursnäring är oetiskt.	Pälsnäring är en viktig del av landsbygdens, och Finlands ekonomi. Djurhållningen är bättre i Finland än på andra platser.
NATO	Fred bör byggas med hjälp av politiska och diplomatiska kontakter, inte med militära allianser. Medlemskap innebär större risk för konflikter.	Förvarsallianser behövs för att trygga det egna landets suveränitet, små nationer kan inte försvara sig själva. NATO fungerar avskräckande gentemot Ryssland.

Analys

Jag kommer i denna avslutande del att börja med en genomgång av de analyserade motionerna för att sedan sammanställa dessa med tydliga kopplingar till SFP:s partiprogram. Efter detta kommer jag att sammanfatta materialet och dra slutsatser kring materialet och anknyta till frågeställningen. Uppsatsen avrundas sedan med reflektioner kring vidare studier på ämnet.

NATO

Motion nummer 21 på partidagen 2009 föreslår att SFP bör arbeta för att Finland ska ansöka om medlemskap i NATO, och argumentationen baserar sig på att Finland redan deltar i en stor del av verksamheten som NATO bedriver men på grund av de inte är medlemmar missar de att delta i beslutsvägarna kring frågor som rör till exempel de finska soldaterna som samarbetar med NATO i Afghanistan. Den grundläggande normativa delen av detta förslag handlar om att Finland borde vara ledande i säkerhet och konfliktsituationer i världen och att NATO-medlemskap garanterar denna roll, samtidigt som den garanterar en roll där Finland inte tvingas in i konflikter då enhälliga beslut krävs, samtidigt som medlemskapet skulle trygga finsk säkerhet då kollektivt försvarsansvar gäller (SFP 2009;17). Jag tolkar detta förslag som närmare den värdekonservativa idealtypen då förslaget delvis handlar om att trygga finsk säkerhet, men det överensstämmer inte helt då det stora fokuset ligger på att trygga den finska rollen som medlare och aktiv spelare i säkerhetspolitiken.

Vid 2011 års partidagsmotion återkommer frågan om NATO i motion nummer 11, där motionären inleder med att skriva att: *”Det är mänskligt och därmed förståeligt att många av dem som tvingades leva en stor del av sitt aktiva liv under VSB-pakten, vill ha upprättelse för upplevd förnedringen [sic] genom ett fullt medlemskap i Nato.”* (SFP 2011;1). Den så kallade VSB-pakten, eller vänskaps-, samarbets- och biståndspakten, som Finland ingick med Sovjetunionen 1948, gällde fram till 1992 (Wiklund 1998;4). Enligt Bergquist et. al (2016;8-10) påtvingades Finland pakten men innebar i realiteten aldrig en militär pakt utan syftade till att avvärja tyskt angrepp genom finskt territorium, något som påverkade finskt handlingsutrymme och ingränsningar i landets suveränitet. Motionären skriver vidare att frågan om var partiet står bör beslutas *”öppet och ärligt”* på partidagen (SFP 2011;1). Den enda normativa delen av denna skrivelse är den öppnande, något som jag tolkar som en tydlig vilja att understödja den finska suveräniteten och hållningen gentemot ett uppfattat hot från Ryssland. Även om motionären inte tar bokstavlig ställning tolkar jag ändå motionen som närmre den värdekonservativa idealtypen än den värdeliberala.

2015 dyker frågan om ett möjligt medlemskap upp igen, denna gång är det med ett tydligt budskap, nämligen att med bakgrund av den mer aggressiva ryska utrikespolitiken gentemot Georgien 2008 och

annekteringen av Krim 2014 bör Finland gå med i NATO då detta skulle trygga den finska suveräniteten militärt. Motionärerna menar dessutom att detta inte skulle ses som en provokation mot Ryssland då Baltikum-länderna redan är NATO-länder och att SFP därmed i riksdag och regering bör arbeta för att Finland ska ansöka om medlemskap (SFP 2015;1). Detta förslag instämmer helt med min uppställda värdekonserverativa idealtyp och gör avstamp i att små länder inte har tillräcklig militär kraft för att stå emot Ryssland och motsätter sig argumentet om att detta skulle kunna ses som en provokation.

SFP skriver i sitt partiprogram att de vill inleda en process för att sikta på medlemskap, detta genom diskussion, ordentliga analyser och förankring bland folket (SFP 2016;13). Nils Torvalds, SFP:s kandidat till presidentvalet 2017 menar med tanke på det politiska läget gentemot Ryssland bör Finland trygga sin säkerhetspolitik genom att gå med i NATO (Gustafsson, Evers 2017). Dessa förslag anknyter precis som de till partidagarna framställda motionerna främst till den värdekonserverativa idealtypen.

Alkoholpolitik

I en motion till partidagarna 2014 yrkar en framställare på att partiet bör arbeta för en förändrad alkohollagstiftning och alkoholbeskattning på grund av den enligt motionären negativa påverkan detta har på bryggeri-, och hotell- och restaurangindustrierna. Motionären menar att dessa industrier missgynnas av den under 2014 höjda alkoholskatten då denna leder till en ökad import av alkoholhaltiga drycker från grannlandet Estland då ”*dålig skatte- och lagstiftningspolitik [gör det] närmast omöjligt att idka frisk och sysselsättande verksamhet på horeca-branschen*” (SFP 2014;21). Motionen förhåller sig framförallt på ett ekonomiskt vis till den finska lagstiftningen, men ett av delförslagen har en värdemässigt normativ skrivelse där motionären yrkar att SFP bör verka för att ”*alkohollagstiftningen styrs mera i en europeisk riktning där konsumenten bär mera ansvar*” (SFP 2014;21), men detta med syfte att gynna de branscher som påverkas av sagd lagstiftning. Även om förslaget hänvisar till den ekonomiska aspekten skatte- och alkoholpolitiken, är ändå den citerade delen ett värdeliberalistiskt förslag som överensstämmer med min idealtyp och då detta utgör motionens normativa del finner jag att denna hamnar närmare denna.

I SFP:s partiprogram ägnar de inte någon större mängd åt alkoholfrågan, förutom med en del i sin framtidssyn där de menar att Finland år 2025 ska ha börjat arbeta preventivt för att motverka missbruk av bland annat alkohol och droger, specifikt vad det gäller unga människor (SFP 2016;6). Med en generös tolkning kan man även utläsa motstånd mot alkoholmonopolet i en framtidspunkt som förordar fria öppettider och fri konkurrens med bas i konsumentens valfrihet (SFP 2016;4). Med dessa relativt otydliga formuleringar är det svårt att dra en ordentlig analys av partiets hållning visavi mina idealtyper.

Kärnkraft

Vid 2009 års partidag framställdes det tre stycken motioner som behandlar frågan om kärnkraften i Finland. Den första motionen, motion nummer 5 är för byggandet av ett nytt kärnkraftverk, men den grundläggande inställningen till det härstammar delvis ur en miljömässig syn på var verket bör placeras. Motionärerna har dock även ett regionalpolitiskt perspektiv då de anser att den optimala placeringen av verket borde vara i det glest befolkade norra Karelen, men ur ett realistiskt perspektiv menar motionärerna att verket bör läggas i norra Bottniska viken för att avlasta utsläppen vid den södra belagda Finska viken (SFP 2009;9). Den positiva inställningen till kärnkraft som framkommer i motionen hamnar närmare min värdekonservativa idealtyp, men vägs delvis upp av det miljömässiga perspektivet.

Motion nummer 6 har en rakt negativ syn på ytterligare utbyggnad av den finska kärnkraften, med ett förslag om att istället fokusera på ”*alternativa energikällor såsom ex vindkraft, solenergi, jordvärme, vågkraft samt vattenkraft*”. Motionären föreslår förutom detta även en allmän minskad energiproduktion genom sparkampanjer över hela Finland (SFP 2009;10). Denna framställan överensstämmer väl med den första delen av min värdeliberala idealtyp kring kärnkraft och verkar ha sitt ursprung i ett miljömässigt perspektiv.

Motion nummer 7 har en pragmatisk inställning till förhållandet mellan förnyelsebar energi och kärnkraft och refererar till ett principbeslut taget av riksdagen som menade att lika mycket som satsades på byggandet av den tredje reaktorn i kärnkraftverket Olkiluoto, skulle också satsas på utvecklandet av förnyelsebara energiformer (SFP 2009;11). Även detta förslag vill jag tolka som pragmatiskt då den överensstämmer med båda mina idealtyper på så vis att den inte ställer sig negativ till kärnkraft utan snarare är öppen för möjliga nya utbyggnader men på villkoren att SFP då ”*kräver en bindande överenskommelse om motsvarande ekonomiska tilläggsåtgärder på förnyelsebar energi*” (SFP 2009;11). Motionärerna nämner dock att de anser att förnyelsebar energi är den väg som man bör gå i framtiden, på så vis tolkar jag denna hållning som aningen närmre den värdeliberala hållningen.

2010 framställdes motion 8 som föreslår att Finland borde bygga ett nytt kärnkraftverk i väntan på möjligheterna att bygga en så kallad toriumreaktor, en metod som skapar mindre restavfall och större mängder energi (Rees 2011). Motionären föreslår SFP ska verka för att ihop med byggandet av detta kärnkraftverk bör energibolagen även satsa på förnybar energi (SFP 2010;17). Eftersom motionen föreslår byggandet av ett kärnkraftverk, någonting som passar in på min värdekonservativa idealtyp, tolkar jag detta förslag dit, trots den del av motionen som även föreslår satsandet på förnybar energi då utbyggnaden av kärnkraften rent generellt inte brukar hållas som det enda sättet att täcka energibehovet.

Motion 46 till partidagen 2014 har en lång genomgång av förslag till förändringar i SFP:s energipolitiska program, bland annat en del som beskriver kärnkraft som ”*lösningen som kom av sig*”

(SFP 2014;6,1). Då framställaren betonar olycksrisken som medföljer kärnkraftverk sorterar jag in detta förslag, eller åtminstone delen om kärnkraft, i idealtypen värdeliberal.

I SFP:s partiprogram som antogs 2016 skriver de i sin framtidsvision att år 2025 bör det i Finland ha gjorts satsningar på förnyelsebara energikällor (SFP 2016;15), men också att det inte har byggts eller planeras att byggas någon mer utbyggnad av kärnkraften annat än på platser där det redan finns anläggningar (SFP 2016;17). Jag tolkar detta som en högst vag skrivelse då de två anläggningar som redan finns kan utökas, och den tar egentligen inte ställning gentemot kärnkraftens vara eller icke vara, något som verkar vara en pragmatisk hållning gentemot de i motioner uppvisade olikheter i frågan om den finska kärnkraften.

Pälsdjursnäring

I motion 37 till partidagen 2010 föreslår en motionär att ett stöd för ett totalförbud mot pälsdjursuppfödning bör antas då *”djurplågeriet [framstår] som en omistlig del av pälsdjursuppfödningen”* (SFP 2010;1), motionären refererar detta mot bakgrund av partiets uttalande i det så kallade Kasnäsmanifestet där en skrivning om *”respekt för medmänniskan och omgivningen”* antagits (Svensk Framtid 2009;25). Detta förslag grundar sig i ett etiskt förhållningssätt gentemot mot djur som överensstämmer väl med min värdeliberala idealtyp, främst för att motionären så tydligt kopplar djurplågeri med själva uppfödningen av djuren.

I sitt partiprogram så har SFP flera framtidsvisioner som är förknippade med djurfrågan, delvis en skrivning om den bibehållna vikten som pälsnäringen bör ha i förhållande till den finska ekonomin (SFP 2016;4) men också ett förhållningssätt till djurhållning som skall matcha resten av EU:s (SFP 2016;16). SFP balanserar i sitt program mellan tyngdpunkter funna i både de liberala och konservativa attityderna med betoningen att *”[vi] värnar både om möjligheter till företagande i dessa branscher och om en respekt för djurens välbefinnande.”* (SFP 2016;15), och tar därmed ingen samstämmig hållning i frågan.

Eutanasi

Motion 11 till partidagen 2015 föreslår att SFP ska verka för ett möjliggörande av aktiv dödshjälp i Finland, med den nederländska modellen som grund. Syftet som motionären anger är i relation till FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna (SFP 2015), och framförallt artikel 3, rätten till liv (FN 2016;3) och med detta menar framställaren att det ger individen rätten att bestämma över sitt livs varande eller icke-varande. Detta kopplar framställaren därmed till den föreslagna lagstadgade rätten till eutanasi för människor med till exempel obotliga sjukdomar och menar att om dessa patienter, vid sina sinnes fulla bruk och lutandes på de strikta kriterier som gäller i nederländsk lagstiftning, bör få ta del av

aktiv dödshjälp (SFP 2015). Denna motion är helt lutande på de liberala värderingar som ligger till grund för min värdeliberala idealtyp.

SFP har inte antagit några skrivningar om eutanasi i sitt partiprogram, men SFP:s riksdagsledamot Stefan Wallin har mot bakgrund av ett medborgarinitiativ där 50 000 underskrifter av röstberättigade finska medborgare samlats in, under 2017 framställt till det finska social- och hälsovårdsutskottet ett förslag om riksdagsbehandling av frågan om eutanasi (Gestrin-Hagner 2017).

Samkönade äktenskap

Till partidagen 2012 föreslogs i motion 23 att SFP bör arbeta för en jämlik äktenskapslagstiftning. Denna motion är dock feluppladdad på SFP:s hemsida vilket gör att endast det formella partidagsbeslutet är läsbart. Detta omöjliggör en ordentlig analys av just denna motion, något jag under processen av att skriva denna uppsats försökt lösa men dessvärre misslyckats med.

I partiets program betonar SFP respekt för individen samt vikten av att ingen får diskrimineras på grund av till exempel kön eller sexuell läggning (SFP 2016;10). I framtidsvisionen skriver partiet att år 2025 bör äktenskapslagstiftningen vara jämlik och omfatta olika typer av familjekonstellationer (SFP 2016;11). Den första mars 2017 antogs dock en jämlik äktenskapslag i Finland efter att SFP enhälligt röstat för i riksdagen.

Slutsats

Den undersökta fråga där det råder störst skillnad i inställning till inom SFP är enligt motionerna kärnkraftsfrågan, något som inte bör ses förvånande då det rent allmänt är en fråga som delar partier och Finland i sig. I frågan om Finlands möjliga medlemskap i NATO ställer sig motionerna helt enhälligt positiva, något som står i stark kontrast mot den allmänna hållningen i Finland, då endast 22 procent av befolkningen under sena 2017 är för ett medlemskap (Lindström & Fredriksson 2017). Då båda dessa frågor inte är självklara liberala/konservativa frågor utan inställningen till dessa kan variera kraftigt mellan länder och partier är det självklart svårt att dra några ordentliga kausala slutsatser utifrån min undersöknings svar. I jämförelse med de unisont uppvisade värderingsmässiga liberala hållningarna till frågorna om alkohol, pälsdjursnäringen, eutanasi, samt den i motionsverksamheten inte fastslagna, men i partiprogrammet och i riksdagen bevisade, hållningen till samkönade äktenskap, tyder dock den enligt mina idealtyper uppvisade konservativa hållningen till dessa frågor ändå på något av en diskrepans. Energifrågor och frågor om nationell säkerhet tycks ses som pragmatiska frågor inom Svenska folkpartiet, där avvägningar mellan vinst och förlust verkar göras utanför den ideologiska sfären och snarare förefaller att ses på ur en realpolitiskt synvinkel. En fråga som dyker upp är om frågan om

NATO och om kärnkraften därmed kommer att sluta ses som samvetsfrågor inom SFP och kanske hamna under en tydligare partilinje.

Som sammanfattning kan jag inte tydligt i samtliga fall uttyda den skillnad som uppgetts av mina informanter. Jag kan därmed inte uttyda några stora värderingsmässiga skiljelinjer i partiet, detta behöver inte nödvändigtvis innebära att denna skillnad inte existerar, men eventuellt att den tar sig större yttringar på andra vis än i de för uppsatsen valda motionerna. Rent praktiskt sett överensstämmer nästan alla uppvisade argument med de som legat till grund för idealtyperna, vilket indikerar att det finns både klassiska liberala och konservativa värderingar inom Svenska folkpartiet, men att detta eventuellt inte tar sin tydligaste form i motionsverksamheten.

Det är möjligt att dessa värderingsmässiga skiljelinjerna hade kunnat beläggas med hjälp av ett längre perspektiv samt flera olika typer av material. Det är även möjligt att en liknande undersökning som denna hade kunnat bevisa den utredda skillnaden med en annan typ av underlagssökande än den jag ägnat mig åt.

Frågan skulle kunna utredas djupare av ytterligare studier på förslagsvis Svenska folkpartiets riksdagsledamöters röstning i riksdagen, möjligtvis med en bredare samtalsintervjuundersökning i fler skikt av partiet. Andra perspektiv på frågan om skillnader inom partier för att fastslå i vilken utsträckning SFP uppvisar intern bredd hade kunnat vara en komparativ ansats gentemot ett annat finskt parti eller det svenska Liberalerna för att försöka utreda om det möjligtvis är så att det går att påvisa större bredd i andra partier än i SFP.

I läsningen av materialet tycks tyngdpunkten som läggs på de individuella riksdagsledamöternas inställning till de så kallade samvetsfrågorna ha haft en inverkan på hur dessa frågor hanteras internt i partiet, även om det är svårt att dra långtgående slutsatser om det är detta eller möjligtvis en tradition av fraktioner och åsiktsskillnader inom partiet som ligger till grund för synen på SFP som ett parti med ”högt i tak och brett mellan väggarna”.

Referenser

Allardt, Erik & Christian Starck. 1981. *Språkgränser och samhällsstruktur – Finlandssvenskarna i ett jämförande perspektiv*. Stockholm: Almqvist & Wiksell.

Allardt, Erik & Pertti Pesonen. 1967. Cleavages in Finnish Politics. I Seymour M. Lipset och Stein Rokkan (red.). *Party Systems and Voter Alignments*. New York: The Free Press, Collier-MacMillan Limited. 325-366

Arter, David. 2016. *Scandinavian Politics Today*. 3 uppl. Manchester: Manchester University Press.

Aylott, Nicholas. 2011. Parties and Party Systems in the North. I Torbjörn Bergman & Kaare Ström (red.). *The Madsonian Turn*. Ann Arbor: University of Michigan Press. s.297-328.

Badersten, Björn & Jakob Gustavsson. 2015. *Vad är statsvetenskap? Om undran inför politiken*. Lund: Studentlitteratur.

Bakker, Ryan, Catherine de Vries, Erica Edwards, Liesbet Hooghe, Seth Jolly, Gary Marks, Jonathan Polk, Jan Rovny, Marco Steenbergen & Milada Anna Vachudova. 2015. Measuring party positions in Europe: The Chapel Hill expert survey trend file, 1999-2010. *Party Politics*. Vol.21(1). s.143-152.

Ball, Terence & Richard Dagger. 2011. *Political ideologies and the democratic ideal*. 8 ed. Boston: Longman.

Beckman, Ludvig. 2005. *Grundbok i Idéanalys - Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Santérus Förlag.

Bengtsson, Åsa. 2011. Historiska minoriteters politiska mobilisering: en västeuropeisk kartläggning. I Kimmo Grönlund (red.). *Språk och politisk mobilisering*. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland. s.15-40

Berggren, Camilla. 2016. Kärnkraften i Finland - år för år. *Huvudstadsbladet*. 12 juni.
<https://www.hbl.fi/artikel/karnkraften-i-finland-ar-for-ar-2/> (Hämtad 2017-12-19).

Bergqvist, Christina et al. (eds.). 1999. *Equal Democracies? Gender and Politics in the Nordic Countries*. Oslo: Scandinavian University Press.

Bergquist, Mats, Francois Heisbourg, René Nyberg och Teija Tiilikainen. 2016. *Konsekvenserna av ett eventuellt finskt NATOmedlemskap – En bedömning*. Finska utrikesministeriet.

Bergström, Göran & Kristina Boréus (red.) 2012. *Textens mening och makt – Metodbok i Samhällsvetenskaplig Text- och Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.

- Bjereld, Ulf (2014) Svensk Nato-opinion i förändring? i Annika Bergström & Henrik Oscarsson (red) Mittfåra & marginal. Göteborgs universitet: SOM-institutet.
- Bonnet, Isabelle. 1996. *Splittring i leden – En studie av Svenska folkpartiets svåra roll som samlingsrörelse*. Pro Gradu-avhandling i statskunskap, Statsvetenskapliga institutionen vid Åbo Akademi.
- Chapel Hill Expert Survey 2016. <https://www.chesdata.eu/> (Hämtad 2017-12-06).
- Cohen, Henry. 2012. Starkt stöd för restriktiv alkoholpolitik i Finland. *IOGT*. 9 mars. <http://iogt.se/nyheter/starkt-stod-for-restriktiv-alkoholpolitik-i-finland/> (Hämtad 2017-12-17).
- De Gröna. 2017. *Grön politik från a till ö*. <https://www.vihreat.fi/gron-politik-fran-till-o> (Hämtad 2017-12-18).
- Denscombe, Martyn. 2009. *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Djupsund, Göran & Tom Carlson. 2005. *Högt i tak och brett mellan väggarna?* I Åsa Bengtsson & Kimmo Grönlund (red.). Den finlandssvenska väljaren. Vasa: Åbo Akademi. S.57-88.
- Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann Towns & Lena Wängnerud. 2017. *Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5t ed. Stockholm: Wolters Kluwer.
- Förenta Nationerna. 2016. *Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna*. <https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/Allmanforklaringsomdemanskligarattigheterna.pdf> (Hämtad 2017-12-19).
- Gallagher, Michael, Michael Laver & Peter Mair. 2011. *Representative government in modern Europe*. 5th ed. Maidenhead: Mcgraw Hill Higher Education.
- Gestrin-Hagner, Maria. 2017. Det finns fall där inte ens den bästa terminalvården biter. *Huvudstadsbladet*. 9 november. <https://www.hbl.fi/artikel/det-finns-fall-dar-inte-ens-den-basta-terminalvarden-biter/> (Hämtad 2017-12-17).
- Gestrin-Hagner, Maria. 2017. Förra Moskvaambassadören: Finland med i NATO och det kvickt. *Huvudstadsbladet*. 20 oktober. <https://www.hbl.fi/artikel/forra-moskvaambassadoren-finland-med-i-nato-och-det-kvickt/> (Hämtad 2017-12-18).
- Gillham, Bill. 2008. *Forskningsintervjun – Tekniker och genomförande*. Malmö: Studentlitteratur.
- Greenpeace. 2017. *Nuclear*. <http://www.greenpeace.org/international/en/campaigns/nuclear/> (Hämtad

2017-12-18).

Grönlund, Kimmo (red.). 2011. *Språk och politisk mobilisering*. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland.

Gustafsson, Lars & Niklas Evers. 2017. Nils Torvalds: Det ligger i Finlands intressen att gå med i NATO. *Svenska YLE*. 8 oktober. <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/10/08/nils-torvalds-det-ligger-i-finlands-intressen-att-ga-med-i-nato> (Hämtad 2017-12-18).

Heywood, Andrew. 2017. *Political Ideologies – An Introduction*. 6 uppl. London: Palgrave Macmillan.

Inglehart, Ronald. 1977. *The Silent Revolution – Changing Values and Political Styles Among Western Publics*. New Jersey: Princeton University Press.

Hellman, Sonja. 2016. Namninsamling för eutanasi startade. *Huvudstadsbladet*. 8 november. <https://www.hbl.fi/artikel/namninsamling-for-eutanasi-startade/> (Hämtad 2017-12-18).

Hloušek, Vit & Kopeček, Lubomír. 2010. *Origin, Ideology and transformation of political parties – East-Central and Western Europe Compared*. Surrey: Ashgate Publishing Limited.

Hooghe, Liesbet, Gary Marks & Carole J Wilson. 2002. *Does left/right structure party positions on European integration?* *Comparative Political Studies* (8). Vol.35. 965-989.

Jansson, Jan-Magnus. 1992. *Från splittring till samverkan – Parlamentarismen i Finland*. Helsingfors: Söderström & C:o Förlags AB.

Johnson, Thella. 2014. Debatten om kärnkraft i Finland fortsätter. *Sveriges Radio*. 5 december. <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6038048> (Hämtad 2017-12-19).

Johnson, Thella. 2014. Finska gröna avgår efter kärnkraftsbeslut. *Sveriges radio*. 18 september. <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=5968878> (Hämtad 2017-12-19).

Kanckos, Lise. 2012. *Barnets bästa i politikens främsta rum – Finlands riksdagsdebatt om assisterad befruktning*. Åbo: Åbo Akademi University Press.

Karlsson, Anders AG. 2017 Spretig eutanasi behandling började i riksdagen – ”Ingen har rätt att ta livet av någon annan”. *Svenska YLE*. 9 november. <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/11/09/spretig-eutanasi-behandling-borjade-i-riksdagen-ingen-har-ratt-att-ta-livet-av> (Hämtad 2017-12-18).

Karlsson, David, Lennart Weibull & Sören Holmberg. 2016. Alkoholideologi och alkoholopinion. I Jonas Ohlsson, Henrik Oscarsson & Maria Solevid (red.). *Ekvilibrum*. Nr. 66. Göteborgs universitet: SOM-institutet.

- Karlsson, Malin. 1999. *Sfp och motionsverksamheten – En studie av Sfp:s partidagsmotioner 1970-95*. Pro Gradu-avhandling i statskunskap. Institutionen för samhällsvetenskaper Åbo Akademi.Handledare Tom Carlson.
- Karvonen, Lauri. 2014. *Parties, Governments and Voters in Finland – Politics under Fundamental Societal Transformation*. Colchester: ECPR Press.
- Kjellberg, Johan. 2017. Jämställdhet och könsaspekter temat då riksdagen debatterade homosexuella pars äktenskap. *Svenska YLE*. 8 september. <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/09/08/jamstallldhet-och-konsaspekter-temat-da-riksdagen-debatterade-homosexuella-pars> (Hämtad 2017-12-18).
- Koskinen, Eva-Maria. 2016. Dödshjälp delar partiledarna i tre läger – två partier säger ja. *Svenska YLE*. 28 december. <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/12/28/dodshjalp-delar-partiledarna-i-tre-lager-tva-partier-sager-ja> (Hämtad 2017-12-18).
- Knutsen, Oddbjörn (red.). 2017. *The Nordic Models in Political Science – Challenged But Still Viable?* Oslo: Fagbokforlaget.
- Langh, Sarah. 2016. Posiva erbjuder Fennovoima experthjälp men ingen slutförvaring. *Svenska YLE*. 22 juni. <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/06/22/posiva-erbjuder-fennovoima-experthjalp-men-ingen-slutforvaring> (Hämtad 2017-12-17).
- Lantz, Annika. 2007. *Intervjumethodik*. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, Reidar. 2014. *Politiska ideologier i vår tid*. 8 uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Lowndes, Sarah. 2008. E-postintervjun. I Bill Gillhams *Forskningsintervjun – Tekniker och genomförande*. Lund: Studentlitteratur. s.149-156.
- Lindström, Lukas & Ann-Lis Fredriksson. 2017. HS: Rungande nej till NATO i Finland. 5 november. <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/11/05/hs-rungande-nej-till-nato-i-finland> (Hämtad 2017-12-18).
- Lipset, Seymour M.& Stein Rokkan (red.). 1967. *Party Systems and Voter Alignments*. New York: The Free Press, Collier-MacMillan Limited.
- Lång, Linus & Peter Sjöholm. 2015. *Hitta din kandidat i det politiska fyrfältet!* Svenska YLE. (Hämtad 2017-12-06).
- Löv-Aldén, Mikaela. 2017. Djurrättsaktivister i Karleby protesterade mot pälsnäring. 2017-12-08. *Svenska YLE*. <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/12/08/djurrattsaktivister-i-karleby-demonstrerade-mot-palsnaring> (2017-12-18).

- McRae, Kenneth D., Mika Helander & Sari Luoma. 1999. *Conflict and Compromise in Multilingual Societies: Finland, Volym 3*. Ontario: Wilfrid Laurier University Press.
- Miljöpartiet. 2017. *Politik – Kärnkraft*. <https://www.mp.se/politik/karnkraft> (Hämtad 2017-12-18).
- Mutanen, Anniina. 2015. *Svenskan har lika stor rätt att existera i Finland som finskan – En diskursanalys om hur svenskan i Finland diskuteras i svenska tidningar*. Kandidatavhandling, Jyväskylä universitet.
- Naturskyddsföreningen 2017. *Begrav kärnkraften. För alltid*.
<https://www.naturskyddsforeningen.se/karnkraft> (Hämtad 2017-12-18).
- Nilsson, Björn. 2007. Könsneutralt äktenskap? Nej tack! En studie av argumentationen som förts av antagonisterna till könsneutral äktenskapslagstiftning. Uppsats: Lunds universitet.
- Niskakangas HS, Tuomas. HS-gallup: Soumalaiset tyrmäävät Nato-jsenyyden – mutta onko Suomi jo tiiviimmin Naton kyljessä kuin kansa tajuaakaan? *Helsingin Sanomat*. 5 november.
<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005436683.html> (Hämtad 2017-12-18).
- Rees, Eifion. 2011. Don't believe the spin on thorium being a greener nuclear option. *The Guardian*. 23 juni. <https://www.theguardian.com/environment/2011/jun/23/thorium-nuclear-uranium> (Hämtad 2017-12-17).
- Richter Hagert, Moa. 2017. Finland uppmanas att sluta föda upp överviktiga rävar för päls. *Djurens Rätt*. 10 november. <https://www.djurensratt.se/blogg/finland-uppmanas-att-sluta-foda-upp-overviktiga-ravar-pals> (Hämtad 2017-12-18).
- Rusk, Lukas. 2016. Djurrätt i kommunalvalet. *Huvudstadsbladet*. 2 juli.
<https://www.hbl.fi/artikel/djurratt-i-kommunalvalet-2/> (Hämtad 2017-12-18).
- Sirén, Stina. 2011. Passivt kärnkraftsmotstånd i Finland. *Svenska YLE*. 28 mars.
<https://svenska.yle.fi/artikel/2011/03/28/passivt-karnkraftsmotstand-i-finland> (Hämtad 2017-12-17).
- Svenska folkpartiet hemsida. 2017. <http://www.sfp.fi/sv/content/verksamhet> (Hämtad 2017-12-06).
- Svenska folkpartiet. 2009. *Partidagsbeslut 2009*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagsbeslut-2009> (Hämtad 2017-12-10).
- Svenska folkpartiet. 2010. *Partidagsbeslut 2010*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagsbeslut-2010> (Hämtad 2017-12-10).
- Svenska folkpartiet. 2011. *Partidagsbeslut 2011*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagsbeslut-2011>

(Hämtad 2017-12-10).

Svenska folkpartiet. 2012. *Partidagsbeslut 2012*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagsbeslut-2012-0> (Hämtad 2017-12-10).

Svenska folkpartiet. 2013. *Partidagsbeslut 2013*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagsbeslut-2013-0> (Hämtad 2017-12-10).

Svenska folkpartiet. 2014. *Motioner och propositioner 2014*. <http://www.sfp.fi/sv/content/motioner-och-propositioner-2014> (Hämtad 2017-12-10).

Svenska folkpartiet. 2015. *Motioner och propositioner 2015*. <http://www.sfp.fi/sv/content/motioner-och-propositioner-2015> (Hämtad 2017-12-10).

Svenska folkpartiet. 2016. *Partidagen 2016*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagen-2016#block-webform-client-block-6901> (Hämtad 2017-12-10).

Svenska folkpartiet 2017. *Partidagen 2017*. <http://www.sfp.fi/sv/content/partidagen-2017> (Hämtad 2017-12-10).

Svensk Ungdom. 2010. *Svensk Framtid* nr. 04/09.
https://issuu.com/svenskungdom/docs/svensk_framtid_nr_0409

Svenska YLE, FNB. 2017. Niinistö utmanade Huhtasaaris syn på EU. *Svenska YLE*. 27 november.
<https://svenska.yle.fi/artikel/2017/11/27/niinisto-utmanade-huhtasaaris-syn-pa-eu> (Hämtad 2017-12-16).

Svenska YLE. 2013 Pälfsfarmarna fick stöd i riksdagen. *Svenska YLE*. 19 juni.
<https://svenska.yle.fi/artikel/2013/06/19/palsfarmarna-fick-stod-i-riksdagen> (Hämtad 2017-12-18).

Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara – samhällsvetenskaplig metod*. Stockholm: Liber.

The Manifesto Project 2017. <https://manifesto-project.wzb.eu/> (Hämtad 2017-12-06).

Thuneberg, Jenny. 2014. *För ett rikare Finland eller för att hämnas – en diskursanalys av svenska språkets ställning som en del av samhällsdebatt under riksdagsvalet 2011*. Pro Gradu-avhandling Tammerfors universitet.

TT. 2014. Finsk kärnkraft upprör i Sverige. *SvD*. 5 december. <https://www.svd.se/finsk-karnkraft-uppror-i-sverige> (Hämtad 2017-12-17).

Utrikesministeriet. 2014. *Debatt i Finland*. 9 december.

<http://www.formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=317924&contentlan=3&culture=fi-FI>
(Hämtad 2017-12-19).

Viktorsson, Sören. 2012. Fler finländare bakom restriktiv alkoholpolitik. *Accent Magasin*. 9 mars.
<http://www.accentmagasin.se/politik/fler-finlandare-bakom-restriktiv-alkoholpolitik/> (Hämtad 2017-12-17).

Wadbring, Ingela. 2009. En fråga om liv och död – inställningen till aktiv dödshjälp i Sverige. I Sören Holmberg & Lennart Weibulls (red.). *Svensk Höst*. S.111-120.

Widerberg, Göran. 2014. Så vill partierna lösa energifrågan. *Dagens arbete*. 13 augusti.
<http://da.se/2014/08/sa-vill-partierna-losa-energifragan/> (Hämtad 2017-12-19).

Wiklund, Lena. 1998. *Nordens och EU-ländernas agerande i FN:s generalförsamling*.
Statsvetenskaplig Tidsskrift, nr. 2, årg 101.

Wilhelmsson, Niklas & Jan Sundberg. 2011. Regionala likheter och skillnader. I Kimmo Grönlund (red.). *Språk och politisk mobilisering*. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland. S.87-110.

Österbottens handelskammare. 2016. *Befolkningsstruktur 2016*.
<http://www.pohjanmaalukuina.fi/befolkning/befolkningsstruktur/> (Hämtad 2017-12-12).

Informantintervjuer via e-post med:

Ulla-Maj Wideroos, tidigare riksdagsledamot SFP. Intervju genomförd 2017-12-12.

Stefan Wallin, f.d. partiordförande SFP, f.d. försvarsminister Finland, nuvarande riksdagsledamot SFP.
Intervju genomförd 2017-12-12.

Eva Biaudet, f.d. jämställdhets- och omsorgsminister Finland, nuvarande riksdagsledamot SFP. Intervju genomförd 2017-12-14.

Silja Borgarsdóttir Sandelin, vice ordförande SFP. Intervju genomförd 2017-12-18.

Mats Nylund, riksdagsledamot SFP. Intervju genomförd 2017-12-22.